

Ulloq: 23. januari 2019
Allaffik: Atlantikup Avannaaninngaannersut
immikkoortorta
Sullissisoq:

Mari

a Carlsson
Suliaq nr.: 2018-490-0075
Allakk: 989204

OQAASEQAATIT OQAASEQARFIGISAT una pillugu

**Kalaallit Nunaanni eqqartuussiveqarneq pillugu inatsisip
allanngortinnissaanut (Pinerluttulerinermi suliani nassuiaatinik
issuaaneq, timimik misissuineq pillugu malittarisassanik nutarterineq,
Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivinni atorfinnik amerlassusiliineq
il.il.) siunnersuut pillugu tusarniaanermut akissutit**

1. Tusarniaaneq

Inatsisissatut siunnersuummut missingiut piffissami 16. november 2018-
imit 14. december 2018-imut oqartussaasunut, suleqatigiiffinnut allanullu
ukununnga tusarniaassutaavoq:

Højesteret, Østre Landsret, Vestre Landsret, Nunatta Eqqartuussi-
suuneqarfia, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit, Advokatrådet, Danske
Advokater, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen,
Domstolsstyrelsen, Foreningen af Offentlige Anklagere, Kalaallit Nunaanni
Illersuisut Peqatigiiffiat, Kalaallit Nunaanni Politiit Peqatigiiffiat,
Nunatsinni Advokatit, Inuit Pisinnaatitaaffiinut Instituti (IMR), Eqqartuus-
sisut Peqatigiiffiat, Kalaallit Nunaanni Illersuisut Peqatigiiffiat,
Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Nunatta Illersuisuunera,
Politiforbundet, Kalaallit Nunaanni Politimesteri, Retspolitisk Forening,
Naalagaaffiup unnerluussisua aamma Rigspolitiet.

Inatsisissatut siunnersuummut missingiut aamma piffissami 21. december
2018-imit 14. januar 2019-imut Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Oqartussanit oqartussaasunut, suleqatigiiffinnut allanullu ukununga tusarniaassutaavoq:

Inuit Pisinnaatitaaffiitut Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivi, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Avannaata Kommunia aamma Kommune Qeqertalik.

Justitsministeeriaqarfik tusarniaassummut akissutinik ukununga tigusaqarsimavoq:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Nunatta Eqqartuussisuuneqarfia, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit, Advokatrådet, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Kalaallit Nunaanni Illersuisut Peqatigiiffiat, Nunatsinni Advokatit, Inuit Pisinnaatitaaffiitut Instituti (IMR), Nunatta Illersuisuunera, Naalagaaffiup Unnerluussisua, Rigspolitiet, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq aamma Transparency International Greenland (TIG).

Tusarniaanermut akissutini immikkoortut pingaarnerutinneqartut ataani issuaaffigineqarput.

Tusarniaanermut akissutinit Justitsministeeriaqarfimmit oqaaseqaatit kursivinngorlugit allanneqarput.

2. Tusarniaanermut akissutit

2.1. Inatsisissatut siunnersuut ataatsimut isigalugu

Advokatrådet, Domstolsstyrelsen aamma Kommuneqarfik Sermersooq missingiummut oqaaseqaateqanngillat.

Østre Landsret aamma **Vestre Landsret** missingiut pillugu oqaaseqaateqarumangillat.

Pinerluttulerinermi suliani nassuiaatinik nipinik immiussinermut malittarisassanik aatsaat atuutsitsisoqalerniarnera aamma Kalaallit Nunaanni timikkut misissuineq pillugu malittarisassanik nutarterineq aatsaat sulissutiginiarneqalernera Inuit Pisinnaatitaaffiitut Institutimit (IMR) ajuusaarutigineqarlunilu isornartoqartinneqarpoq, tassami malittarisassat maanna inatsimmut tunngavigineqartut danskit

eqqartuussiveqarneq pillugu inatsisaannut 2010-mi aamma 2005-mi ilanngunneqarmata.

Inuit Pisinnaatitaaffiinit Institutimit (IMR) inassutigineqarpoq, Justitsministeeriaqarfik - Naalakkersuisut suleqatigalugit - naalagaaffimmi inatsisit Kalaallit Nunaannut attuumassutillit tamaasa, matumani sapernanngippat Danmarkimi piffissami atuutilerfiani Kalaallit Nunaanni aamma atortussanngortillugit – suliarineqarnissaannut aallarnissaasoq.

Naalakkersuisunngortitsinermik kingullermik tunngaviliussami allassimavoq “For et friere, rigere og mere trygt Danmark (Danmarki kiffaanngissuseqarnerusoq, pisuujunerusoq aamma toqqissisimanarnerusoq) Kalaallit Nunaat pillugu inatsisiliorneq Danmarkimit akisussaaffigineqartoq ingerlaavartumik ullutsinnut naleqqussaaniarneq naalakkersuisunit pingaartinneqarnerussasoq. Naalakkersuisunngortitsinermik tunngaviliussami allassimasutut Kalaallit Nunaanni danskit akisussaaffittut suliassaqarfuit pitsaassusaasa Danmarkimisut ittuunissai danskit naalakkersuisuisa sulissutiginiaraat, Kalaallit Nunaanni pissutsit immikkut ittut pissutigalugit saneqqutsinerit ilanngullugit.

Justitsministeeriaqarfiup Kalaallit Nunaannik (aamma Savalimmiunik) ukkataqarnera patajaallisaaffiginiarlugu 2015-imi Nordatlantenheden (Atlantikup avannaanni immikkoortortaq) pilersippaa, ilaatigullu taassuma Justitsministeeriaqarfiup Kalaallit Nunaannut (aamma Savalimmiunut) suliassaqarfianut tunngassuteqartut tamaasa ullutsinnut naleqqussarnissaat suliassaraa.

Atlantikup avannaanni immikkoortortap amerlanerusunik sulisoqalersinneragut Justitsministeeriaqarfiup Kalaallit Nunaannik (aamma Savalimmiunik) ukkassinini 2018-imi patajaallisarpa. Taamaalilluni 2018-ip ingerlanerani sulisut amerlassusaat marloriaatinngorpoq, tamannalu tunngavigalugu Kalaallit Nunaat (aamma Savalimmiut) pillugit suliat amerlanerusut suliarineqarsinnaalerput.

Justitsministeeriaqarfiup Kalaallit Nunaannut attuumassutillit suliat sorliit Justitsministeeriaqarfiup salliutissanerai pillugit Naalakkersuisut ataavartumik oqaloqatigisarpai.

Inatsisissatut siunnersuutit Kalaallit Nunaannut atortussanngortinneqartussat Folketingimi saqqummiutinnginneranni

suliarineqannginnerannilu Namminersorneq pillugu inatsimmi § 17 malillugu Namminersorlutik Oqartussanit oqaaseqaateqarfiginissaat siunertaralugu nassiunneqartassapput.

2.2. Pinerluttulerinermi suliani nassuiaatinik issuaasarnerit

Inuit Pisinnaatitaaffiitut Institutip (IMR) aamma **Kalaallit Nunaanni Illersuisut Peqatigiiffiata** pinnerluttulerinermi sulianik ingerlatsinermi nassuiaatit immiussat atorneqalersinnaanerit pitsaasutut isigaat.

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfia, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit, Naalagaaffiup Unnerluussisua aamma **Rigspolitiet** allassimavaat, nipimik immiussat atulernerisigut tamanna Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivinni pinerluttulerinermi suliat ingerlanneqartarnerannut iluaqutaasinnaasoq, aamma taamaalilluni eqqartuussivinni piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartartoq sivikillisarneqarsinnaasoq.

Naalagaaffiup Unnerluussisuata aamma **Rigspolitiit** tassunga atatillugu oqaatigaat, nutserineq toqqaannartumik oqalutseqarnek atorlugu ingerlanneqassappat apeqqutit akissutigineqartullu aamma apeqqutit akissutigineqartullu nutserneri immiussinermi ilaatinneqartinnissaat unammillernarsinnaassasoq. Naammagittaalliuutit suliarineqarneranni inatsimmut siunnersuutip nassuiaatitaani allassimasunut naleqqiullugu nipimik immiussat annertunerusumik atorneqartarnissaat aamma mattunneqarsinnaanngilaq.

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiata, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit aamma **Dommerfuldmægtigforeningenip** oqaatigaat, naammassiuminarsaanerit siunniussat anguneqassappata toqqaannartumik oqalutseqarnerup teknikkikkut aaqqiivigineqarnissaa pisariaqartoq. **Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiata** aamma **Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit** tassunga atatillugu oqaatigaat, inuk nutserunneqartoq nutserutereerlugu akippat akissutaanik aamma nutserineq eqqartuussinerni nassuiaatinik immiussiffiusuni taamaallaat atorneqarsinnaappat, eqqartuussinerit sivisunerulissasut, taamaalillunilu nassuiaanerit immiunneqarneranni piffissamik sivikillisaaneq anguneqarsinnaagaluartoq pinngitsuussalluni.

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiata aamma **Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit** nassuiaatigineqartut aamma taakkuninnga oqalutsip

nutsigai ataatsikkut immiussamiitinneqassanersut, imaluunniit oqaluttaasup nutsigai immikkut immiunneqarsinnaanersut paaserusuppaat.

Justitsministeeriaqarfup pinerluttulerinermi suliani eqqartuussinerni nassuiaatit pillugit immiussisalernissamut taakkulu issuarneqartarnissaannut siunnersuummut tusarniaaffigineqartunit arlalinnit ajunngitsutut isumaqarfigineqartoq tusaatissatut tiguaa.

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini nalinginnaasuni (imm. 2.2.1-mi) allassimavoq, aaqqissuussinermut siunnersuutaasumut tunuliaqut ilaatigut tassaavoq, nassuiaatinik immiussisarneq tassaasoq nalunaarsuinernik piviusorsiorsumik, paatsuugassaangitsumik isumannaatsumillu immiussisarnermik nalunaarsueriaasiusoq, aamma immiussap toqqorneqarsimasuutiginerani piffissami aalajangersimasumi qanorpiaq oqartoqarsimanera uterfigalugu paasiniaasoqarsinnaasoq.

Aaqqissuussinermut tunuliaqutaasut ilagaat nipimik immiussinermi eqqartuussinermik aqutsineq aamma eqqartuussinerit ingerlasarnerani atugassarititaasunik pitsaanerulersitsinissaq anguniarneqarmat, aamma pisorpassuarni nassuiaatinik allattorlugit issuaanissamik pisariaqartitsiviunngitsuni eqqartuussisup allattaavianik il.il. kingornatigut suliarinninnerup ingerlannera sulinerullu pisariinnerulernissaa kingunerissavaa.

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini nalinginnaasuni (imm. 2.2.1-mi) allassimavoq, killisiuinermi nutserisoqartillugu eqqartuussiviup sulittaaasuata nassuiaatinik immiussinermi apeqqutit akissutillu tamaasa immiunnissat eqqartuussiviup siulittaaasuata qulakkiigassaraa.

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiata aamma Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit tusarniaanermut akissutaannut atatillugu, Justitsministeeriaqarfik inatsisissatut siunnersuutip nassuiaataanik nalinginnaasunik, tak. imm. 2.1.2, erseqqissaanissaminut pissutissaqarsimavoq, taamaalilluni nassuiaatinik immiussinermi ataatsimoortillugit immikkoortillugilluunniit immiunneqarneri pingaaruteqanngitsoq maanna allassimalerpoq .

Kalaallit Nunaani Eqqartuussivinni nipimik assinillu immiussisoqarsinnaaneranik teknikkikkut atortussat pigineqaleranit inatsit atortussanngortinneqarumaartoq erseqqissaatigineqarpoq, tak. § 2-mut nassuiaatit.

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiata aamma **Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit** tusarniaanermut akissumminni tungavilersuutigaat, eqqartuussiveqarneq pillugu inatsisimmi § 461, imm. 1, 1-mi aamma uniffimmi 2—mi tungavigisaq, tassaasoq, oqaatsit sorliit eqqartuussisup allattaaviani allanneqassanersut pillugu tungavik, aamma nassuiaatit nipimik immiussat eqqartuussisup allattaavianut allanneqarnerannut tungaviussasoq, siunnersuutaasoq § 310 b, imm. 1 malillugu.

Justitsministeeriaqarfimmitilisimatitsissutigineqar-sinnaavoq, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 461-imi oqaatsit suut atorlugit nassuiaatit eqqartuussisup allattaaviani issuarneqartassasut aalajangersarneqarmat. Aalajangersagaq atuutissaaq pinerluttulerinermik suliaq pillugu killisiuisoqartillugu nassuiaat eqqartuussisup allattaavianut issuarneqartussaappat, tassungalu atatillugu § 310 b-mi siunnersuutigineqartut nipimik immiussilluni nassuiaat eqqartuussisup allattaavianut ilanngunneqassappat.

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiata aamma **Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit** inatsisissatut siunnersuut ima paasivaat, eqqartuussat inuillu eqqartuussiveqarneq pillugu inatsisit § 102 malillugu allagaatinik paasitinneqarsinnaasut, nassuiaatigineqartunik aamma taakkua oqalutsimit nutserneqarneranik tusarnaarlutik paasitinneqarsinnaanissaminnut periarfissinneqartassasut, taamatuttaarlu unnerluussisoq illersuisorlu nassuiaatinik nutserneqarnerinillu immiussat qinnutigippatigit aamma tunniunneqartassasut.

§ 1, nr. 19-imut nassuiaatini allassimasutut, unnerluutigisap aamma inuit allat nassuiaammik assilisamik imaluunniit immiussaasimasumik isiginnaarnissaat tusarnaarnissaallu § 310 c, imm. 1 aamma 2 malillugu siunnersuutigineqartumut, nassuiaanermik immiussami oqaatsit atorneqartut ilanngullugit isiginnaarneqarsinnaatitaapput tusarnaarsinnaa-titaallutillu. Killisiuinermi nutserisoqarsimappat nassuiaatip nutserne-qarnerata tusarnaarneqarnissaa aammattaaq tassunga ilaavoq. Aamma illersuisup aamma unnerluussisup taamatut nipimik immiussanik paasitinneqarsinnaanissaannut periarfissat eqqarsaatigalugit aamma tamanna atuuppoq.

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiata aamma **Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit** oqaatigaat, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit pinerluttulerinermi suliat ataasiakkaat siulliullutik suliarisaraat, taamaattumillu nassuiaatinik nipimik immiussisarnissat pillugit § 310 a,

imm. 1-imi siunnersuutigineqartoq aamma Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivinni nassuiaateqarnermi atuuttariaqartoq.

Justitsministeeriaqarfiup Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiata aamma Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit oqaaseqaataat ilalersinnaavai, taamaattumillu tamanna malillugu inatsisissatut siunnersuut aaqqiivigisimallugu, taamaalilluni § 310 a-mut maanna siunnersuutigineqartumi takuneqarsinnaavoq Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmi eqqartuussivinniluunniit ataasiakkaani nassuiaatit immiunneqarsinnaassasut, tak. inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit nalinginnaasut (imm. 2.1.2) aamma § 1, nr. 19-mut nassuiaatit.

Nunatsinni Illersuisuunerup aamma **Nunatsinni Eqqartuussissuserisut** kaammattuutigaat kapitali 30 a-mi (kapitali 30-mi pinerluttulerinermik suliat suliarineqartarnerat pillugit aalajangersakkat nalinginnaasut aalajangersarneqarput) aalajangersagassatut siunnersuutigineqartut inissinneqarnerat tulluartuunersoq isumaliutigineqassasoq, aalajangersakkat kapitali 39 a-tut inissinneqarnissaat pissusissamisoornerummat, (kapitali 39 malillugu suliap eqqartuussivimmi suliarineqarnera aalajangersarneqarpoq).

Justitsministeeriaqarfimmit ilisimatitsissutigineqarpoq, inissiineq Danmarkimi eqqartuussiveqarneq pillugu inatsimmi nr. 652-imi 15. juni 2010-meersumi atuutsinneqalersumi pillaasarneq pillugu sulianik nassuiaatinik atuineq aamma nunap eqqartuussisuunerinut atorfinnik amerlassusiliineq (Gengivelse af forklaringer i straffesager og justering af landsdommernormering) pillugit aalajangersakkat inissinneqarnerannut assingusoq.

Taamaattumik pinerluttulerinermi suliani nassuiaatinik atuineq pillugu aalajangersakkat siunnersuutigineqartut inissinneqarnerat Justitsministeeriaqarfiup tulluurtutut isigaa.

2.3. Timimik misissuineq pillugu malittarisassat nutarterneri

Nunatta Illersuisuunerata aamma **Nunatsinni Eqqartuussissuserisut** timikkut misissuineq pillugu malittarisassanik nutarterinerit pillugit siunnersuutaasut ilalersinnaanngilaat. Nutarterinerimut siunnersuutit iluanngitsumik ineriartornertut isigineqarput, siunnersuummi malillugu qisermik imaluunniit aammik misiliutissamik tigusinerit suliamut attuumassuteqartinnagit pisinnaassammata. Sakkortuumik inatsisinik

unioqutitsinerit suunersut annertunerusumik erseqqissarneqarsimanngin-
nerat aamma ajornartorsiutaasutut isigineqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Illersuisut Peqatigiiffiata oqaatigaa,
pasilliisoqartillugu minnerpaamik piunasaqaatissatut qisermik
aaviinnermilluunniit tiguisoqartarnissaanik allannguuteqarnissamut
siunnersuut ernumassuteqalernermik kinguneqartoq, tassami taama
allannguinerup kingunerisinnaammagu inuit annikitsuararsuarmilluunniit
unioqutitsisimasutut pasineqartut amerlasoorpassuit qisermik
misiligummik tiguisiffigineqartarnissaat ammaanqarsinnaammat.

Nutarterinissamut siunnersuutigineqartoq Danmarkimi eqqartuussive-
qarneq pillugu inatsimmi nr. 369, 24. maj 2005-imi timimik misissuineq
pillugu malittarisassat allanngortinneqarnerannik tunngaveqarpoq, taanna
inatsit qitiusumik dna-nik nalunaarsuiffimmik pilersitsineq pillugu aamma
eqqartuussiveqarneq pillugu inatsisip (dna-mik ilisarititsissutit inummut
tunngasortai pillugit nalunaarsuiffiup ilaneqarnera, timimik misissuiner-
mi pasinartuunissaanik piunasaqaat il.il.) allanngortinneranni atuutilerpoq.

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini nalinginnaasuni (imm. 2.2.2-mi)
allassimavoq, aaqqissuussinnermut siunnersuutigineqartumut
tunuliaqutaasoq tassaavoq – Dna-nik nalunaarsuiffik pillugu inatsimmut,
kunngip peqqussutaatigut nr. 1465, 11. december 2018-imeersukkut
Kalaallit Nunaannut atulersinneqartumut atatillugu – politiit misissuiner-
mi siusisukkut inuk pasineqartoq pillugu uppernarsaanerisigut imaluunniit
uppernarunnaarsinneratigut pinerlunnerit sukkasuumik
kinguneqarluartumillu paasisaqarfiginissaannut pinerluttulerinermi
teknikkikkut atortut atorlugit periarfissanik tulluurtumik atuinissamik
qulakkeerinneeqataasinnaaneq.

Eqqartuussiveqarneq pillugu inatsimmi maanna malittarisassat malillugit
sakkortuumik inatsimmik unioqutitsisoqarsimappat
(pinerluttoqarsimanermik piunasaqaat) qisermik misiligummik
tiguisoqarsinnaavoq. Tamatuma saniatigut inummik qisermik
misiligummik tiguisiffigineqartussamik (pasilliuteqarnissamut piunasaqaat)
tunngavilersorneqartumik pasitsaassisoqarsimassaaq, taamatuttaaq
pineqartumiit qisermik misiligummik tigusinissaq misissuiner-
mut aalajangiisumik pingaaruteqartut naatsorsuutigineqassaaq
(pasinartoqarnermut piunasaqaat).

Pinerluttoqarsimanermik piunasaqaatip allanngortinnissaa inatsisissatut siunnersuummi siunniunneqanngilaq. Taamaalilluni inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini nalinginnaasuni (imm. 2.2.1) takuneqarsinnaavoq sakkortuumik inatsisunik unioqqutitsinerit killilerneqarsimasut, tassani pineqarlutik inatsisunik unioqqutitsinerit tigussaasumik pineqaatissinneqarnissamik kinguneqartussatut naatsorsuutigineqarsinnaasut, pineqaatissiissutissatullu ilusiliussaq malillugu pineqaatissiissut akiliisitaanermi sakkortuneruvoq.

Inatsisissatut siunnersuummi dna-kkut ilisarnaammik pissarsinissamut piunasaqaatip naleqqussarnissaa siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni pineqartoq naammaginatut tunngaveqartumik inatsisunik sakkortuumik unioqqutitsisimasutut pasineqarsimanissaa pillugu siumut sammisumik piunasaqaateqartoqarsinnaalerluni. Taamaalilluni dna-kkut ilisarnaammik pissarsinissamut pasilluteqarnissamik piunasaqaat kingusinnerusukkut kinaassusiliinissaq siunertaralugu inussat ipaasaannik tigusinissamut periarfissamut naapertuutilissaaq. Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini nalinginnaasuni (imm. 2.2.2) allassimasutut Justitsministeeriaqarfiup siunnersuummi pingaartippaa qisermik misiligummik tigusineq inussat ipaasaaniit tigusinertuulli akunnattumik sakkortussuseqartutut isigineqarnissaa siunnersuummi pingaartippaa.

Inatsisissatut siunnersuutikkut dna-nik ilisarnaammik pissarsiniarnermut pasinartoqarnermut piunasaqaatip naleqqussarnissaa aammattaq siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni siumut sammititaasumik naak tamanna pinerluuteqartoqarsimanermik suliami pineqartumi misissuinermit pingaaruteqanngikkaluarpat dna-nik misiligutinik tiguisoqarsinnaassalluni.

Tamanna pingaartumik isumaqarpoq inuit unnerluutigineqartut siunissami dna-kkut ilisarnaataatinut nalunaarsuiffimmut nalunaarsorneqarsinnaalissammata, suliami ingerlasumi nassueraluarpataluunniit imaluunniit inuttut pinnguutimikkut ilisarnaatinik takussutissaqanngikkaluarpataluunniit. Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini nalinginnaasuni (imm. 2.2.2) allassimasutut Justitsministeeriaqarfiup siunnersuuteqarnermini pingaartippaa, maannakkut pasinartoqarnermut piunasaqaat malillugu pisut naapertorlugit pinerlussimasoq nassuernermit pasinartoqarnermut piunasaqaatip naammassineqarsimannginnera inissisimalerfigisinnaammagu, taamaalillunimi misissuinissaq eqqarsaataajunnaassaaq, aamma dna-kkut ilisarnaataatinut nalunaarsuiffik inuit pinerluuteqareersuut

pinerloqqinnerini pinerlussimanerit paasiniarnerini sulinermi sakkuulluartoq ilanngullugu oqaatigaa.

Kalaallit Nunaanni Illersuisut Peqatigiiffiata qisermik tigusinerit peqqissutsimik suliallit peqatiginagit politiinit tiguneqartarnissaat ajornartorsiutaasoq nalilerpaa, tassami peqqissutsimik suliallit dna-mik misiligutininik tigusinissaminnut suliaqarnissamullu piukkunnateqarnerummata.

Justitsministeeriaqarfimmit ilisimatitsissutigineqarpoq, malittarisassat atuuttut malillugit peqqinnissaqarfimmi sulisut tassaammata dna-mik misiligutininik tigusisartut, kisiannili politiit kingusinnerusukkut dna-mik misiligutininik passussisalissasut, toqqortaateqalissasut aamma dna-,mik ilisarnaatinik tigusanik dna-mik ilisarnaatinik misissuinermi atugassanik nassiussisalissasut.

Inatsisissatut siunnersuummi politiit peqqinnissaqarfimmi sulisunik peqateqaratik qisermik misiligutissanik tigusinissamut tiperiarfissaqalernissaat siunnersuutigineqarpoq. Kingusinnerusukkut qisermik misiligutit passunneqarnissaat pillugu inatsisissatut siunnersuut allannguuteqanngilaq.

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini nalinginnaasuni (imm. 2.2.2) allassimavoq vatpindi assigisaaluunniit atorlugu qisermik misiligutissamik tigusinermi timimik annikinnerusumik misissueriaaseq pineqarpoq, tamanna itermit utsunnilluunnit misissuineranut misiligutissanillu tigusineranut kiisalu aaversinnernut naleqqiullugu timimik misissueriaaseq annikinneruvoq.

Aammattaaq Retsmedicinsk Institutip siusinnerusukkut Justitsministeeriaqarfimmut ilisimatitsissutigisimavaa vatpindi atorlugu qisermik misiligutissamik tigusinermi nakorsamik peqataasoqarnissaa pisariaqartutut isigineqanngitsoq.

Justitsministeeriaqarfiuttaaq paasissutissiissutigaa, politiit politiinngorniarlutik ilinniarnerninnut atatillugu pinerluttoqarsimatillugu teknikkikkut misissueriaatsinik ilinniartitaasarmata, matumani uppernarsaatissanik qulakkeerinninneq, dna-mik misiligutininik passussineq kiisalu dna-mik misiligutit uppernarsaatit atorneqarnissaat ilanngullugit. Tamatuma saniatigut qanermik kiliortuinermut atortut atornissaannut

ilitsersuuteqarpoq, atortullu tassaapput aqqatit, qanermut bindit, vatpindit bakteriaqanngitsut kiisalu taakkununga pooq.

2.4. Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmi atorfinnik amerlussusiliineq aamma ivertitsigallartarneq

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiata aamma **Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit** oqaatigaat, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivinni eqqartuussisunut atorfinnik amerlassusiliineq amerlanerusunik atorfinnik ilanissaa pillugu siunnersuut eqqartuussiviit patajaallisaavigineqarnerannut ilapittuutaassasoq. **Transparency International Greenland (TIG)** isumaqarpoq, Kalaallit Nunaanni eqqartuussiviit patajaallisaaviginissaat ajunngitsuusoq.

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiata aamma **Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit** siunnersuutigaat, saniatigooralugu inuussutissarsiuteqarneq aamma pineqaatissiisartutut oqartussaasoqarneq pillugit pisinnaati-taanerit pillugit eqqartuussiveqarneq pillugu inatsimmi § 34, imm. 2-mi aalajangersagaq allanngortinneqassasoq, taamaalilluni Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivinni dommerfuldmægtigitut atorfilinnut tunngatillugu pisinnaati-taanerit pineqartut, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmi eqqartuussisumut qullersamut nuunneqarsinnaalerlugit.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisuuneqarfiup aamma Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit tusarniaanermut akissutaat isiginiarlugit, Justitsminiteeriaqarfik eqqartuussiveqarneq pillugu inatsimmi § 34, imm. 2-p allanngortinnissaanut siunnersuuteqassalluni pissutissaqalersimavoq, taamaalilluni siunissami Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmi eqqartuussisoq qullersaq Danmarkimi eqqartuussiveqarneq pillugu inatsisit malillugit eqqartuussisut præidentiisa suliarisartagaannik pineqaatissiisartutut oqartussaassuseqarnermik, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivinni fuldmægtiginut aamma utaqqiisaagallartumik eqqartuussisutut ivertinneqartartunut, suli eqqartuussisutut atorfinitsinneqarsimanngitsunut tunngatillugu suliaqarsinnaalersillugu.

Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiani fuldmægtiginut tassanilu nunap eqqartuussisuunerisut utaqqiisaagallartumik ivertinneqartut, suli eqqartuussisutut atorfinitsinneqarsimanngitsut eqqarsaatigalugit, Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiani nunap eqqartuussisuunera Danmarkimi eqqartuussiveqarneq pillugu inatsisit malillugit eqqartuussisut præidentiisa

suliarisartagaannik pineqaatissiisartutut oqartussaassuseqarnermik suliaq ingerlatiinnassavaa.

2.5. ' Siunnersuisoqatigiit ataatsimiititaliallu katitigaaneri

Nunatsinni Illersuisuunerup aamma **Nunatsinni Eqqartuussissuserisut** Nunatsinni Illersuisuunerup Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarnek pillugu Siunnersuisoqatigiivini ilaasortaalernissaa ilalerpaat, siunnersuutigalugulu Nunatsinni Illersuisuuneq aamma Pinerlutsaaliuinermit Siunnersuisoqatigiinni ilaasortangussasoq.

Eqqartuussiveqarnek pillugu inatsimmi § 744-mi allassimavoq, Pinerlutsaaliuinermit Siunnersuisoqatigiit pinerlutsaaliuinermik suliaqarnermik ingerlatsisassasut, matumani paasisitsiniaasarnikkut aamma sumiiffinni SSPK-mik ataatsimiititaliat siunnersortarnerisigut isumannaatsuutitsinermik siuarsaaviginniffiusunik piareersaanerit ilanngullugit suliarissaraat.

Eqqartuussiveqarnek pillugu inatsimmi § 70-imi allassimavoq, Kalaallit Nunaanni illersuisut ilinniartitaanerat siunnersorneqartarnerallu Nunatsinni illersuisuunermit isumagineqassasut. Eqqartuussiveqarnek pillugu inatsisip piareersarneqarneranit aaqqissuussinerup siunertai takuneqarsinnaapput, tassaasut illersuisut atugarisamikkut sinaakkutissatigut patajaallisaaffiginissaat, Nunatsinni illersuisuunerup illersuisussanik toqqaanermi, ilinniartitsinerni aamma siunnersuinerni ilapittuutaa-sinnaanera, kiisalu suliaqarneranni pitsaassutsimik nakkutiginiisaaq (imm. 5.4.2, i nassuiaatini nalinginnaasuni I (inatsisissatut siunnersuummi nr. L 35, 12. december 2007-imeersumi, tak. Folketingstidende 2007-2008, tillæg A, qupp. 1363).

Tamanna tunngavigalugu Justitsministeeriaqarfik isumaqarpoq, Nunatsinni Illersuisuuneq siunnersuisoqatigiinni ilaasortaasariaqanngitsoq.

Kommune Kujalliap oqaatigaa, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarnek pillugu Siunnersuisoqatigiit aamma Pinerlutsaaliuinermit Siunnersuisoqatigiit kommuninit sinniisut kommuninit ataatsimoortumik toqqaarneqartariaqartut, isumaqatigiittoqarsinnaanngippallu amerlanerussuteqarnikkut aamma toqqaarneqarsinnaasariaqartut. Aammattaaq Dommerudnævnelserådimut kommunimit sinniisuusoq kommuninit ataatsimoortumik inassuteqareernikkut illersuisussanngortinneqartassasut.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinni aamma Pinerlutsaaliuinermit Siunnersuisoqatigiinni KANUKOKA-mit sinniisuutitaq kommunimit sinniissutitamik taarserneqassasoq inatsisissatut siunnersuummi siunnersuutaavoq. Tassunga atatillugu tunngaviliunneqarpoq, Kalaallit Nunaanni kommuninut tunngassuteqartunut kommuninit sinniisut immikkut ilisimasaqartuunerat.

Inatsisissatut siunnersuummi allassimavoq kina kommuninit sinniisutut toqqarneqassanersoq qanorlu kommuninit sinniisoq toqqarneqartassanersoq Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat aalajangigassarigaat. Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini nalinginnaasuni (imm. 2.4.2) kiisalu § 1, nr. 25 aamma 27 innersuussutigineqarput.

Taamaalillutik aalajangersagassatut siunnersuutit malillugit kina kommuninit sinniisutut toqqarneqassanersoq qanorlu kommuninit sinniisoq toqqarneqartassanersoq Namminersorlutik Oqartussat aalajangigassaraat, tassungalu atatillugu Kommune Kujallermi siunnersuutigineqartutut kommunit sinniisui kommuninit ataatsimoorullugu toqqarneqartariaqarput.

Dommerudnævnelserådими kalaallit pisortanit sinniisuutitaat Naalakkersuisunit innersuussuteqarnerup kingorna ivertinneqartassasut inatsisissatut siunnersuummi siunnersuutigineqarpoq. Tassunga atatillugu naatsorsuutigineqarpoq sinniisuutitap ataatsip kommuninut tunngassuteqartut immikkut ilisimasaqarfigissagai, aamma Inatsisinullu atuutsitsinermik Naalakkersuisoqarfik inassuteqartassasoq. Pisortanit sinniisuutitaq, matumani taanna kommunini suliassaqarfinni immikkut ilisimasalik kommuninit inassutigineqartassanersoq Naalakkersuisut Naalakkersuisunit inassutigineqartussaavoq.

3. Inatsisissatut siunnersuut

3.1. Aallaqqaasiut

Justitsministeriaqarfimmit inatsisissatut siunnersuut misissorneqarsimavoq, tassungalu atatillugu inatsisissatut siunnersuummi missingiummut Danmarkimi ulloq 16. november 2018-mi tusarniaassutigineqartumut tallimanik allannguisoqarpoq. Allannguinerit ataani imm. 3.2-imit – imm. 3.6-mut allaaserineqarput.

3.2. Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivinni nassuiaatinik nipimik immiussisinnanermut periarfissat

Imm. 2.1-imi taaneqartut pinerluttulerinermi suliani nipimik immiussinermik periarfissiineq § 310 a-mi siunnersuutigineqartoq aamma Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivinni nassuiaatinut aamma atorneqassasoq siunnersuutaavoq.

Inatsisissatut siunnersuummi § 1, nr. 19 aamma inatsisissatut siunnersuummi imm. 2.1.2-mut nassuiaatit nalinginnaasut aamma § 1, nr. 19-imut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

3.3. Nassuiaatit nipaannik immiussinermut atatillugu immiussiviup ataatsip atorsinnaanera imaluunniit immikkoortillugit immiussiviit atorneri

Imm. 2.2-mi allassimasutut inatsisissatut siunnersuutip nassuiaatitaani maanna erseqqissarneqarpoq, nassuiaatit taakkulu nutserneqarnerisa immiunneranni immiussivik ataaseq imaluunniit arlallit atorneqarnissaat aalajangiisuunaviangitsoq erseqqissaavigineqarpoq.

Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatini nalinginnaasuni imm. 4.2 innersuussutigineqarpoq.

3.4. Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivinni eqqartuussisut saniatigut inuussutissarsiuteqarnerat pillugu paasissutissat

Inatsisissatut siunnersuutip nassuiaatitaani maanna erseqqissarneqarpoq, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivinni eqqartuussisut saniatigut inuussutissarsiuteqarnerat pillugu paasissutissat Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivinni eqqartuussisut qullersaannit Danmarkimi Højesteretip præsidiantanut taamaatsillugit ingerlateqqinneqartassasut, soorlu Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiani nunap eqqartuussisuuneranut aamma Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivinni eqqartuussisunik qullersaq taama pineqartartut.

§ 1, nr. 10-mut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

3.5. Saniatigut inuussutissarsiortarneq aamma eqqartuussisutut fuldmægtiginut atatillugu pineqaatissiisartutut oqartussaanimik piginnaatitsinermik ingerlatsineq

Imm. 2.4-mi allassimasutut maanna eqqartuussiveqarneq pillugu inatsisip § 34, imm. 2 allangortinneqassasoq siunniunneqarpoq, taamaalilluni Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivinni eqqartuussisut qullersaat siunissami Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivinni fuldmægtiginut aamma eqqartuussisutut ivertitaagallarsimasunut, sulili eqqartuussisutut atorfinitsitaasimanngitsunut, tunngatillugu pineqaatissiinermik oqartussaassuseqarnermik, Danmarkimi eqqartuussiveqarneq pillugu inatsit malillugu retspræsidentit ingerlatarisartagaannik ingerlatsilissalluni.

Inatsisissatut siunnersuutip nassuiaatitaani nalinginnaasuni inatsisissamut siunersuummi § 1, nr. 11, imm. 2.3.2 aamma aamma § 1, nr. 11-mut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

3.6. Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinni aamma Pinerlutsaaliuinermut Siunnersuisoqatigiinni ilaasortat katitigaanerat

Inatsisissatut siunnersuut iluarsiiiffigineqarpoq, taamaalilluni Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi §§-ini 743 aamma 745-ni ima allassimassasoq siunnersuutigineqarpoq, tassalu Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinni aamma Pinerlutsaaliuinermut Siunnersuisoqatigiinni ilaasortat ilaatigut kommunip sinniisuutitaannik ilaasortaqqassasut.

Inatsisissatut siunnersuutip nassuiaatini nalinginnaasuni inatsisissamut siunersuummi § 1, nr. 25 aamma 27, imm. 2.4.2 aamma § 1, nr. 25 aamma 27-mut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Inatsisissatut siunnersuummut missingiut allannguutininik ataasiakkaanik ilalik, inatsisissatut siunnersuummut tusarniaassutigineqarsimasumut assinguvoq.